

כיבוד הורים

בפרשתנו מתוודע יוסף אל אחיו ומיד אחר כך הוא שולח מתנות לאביו ומזמין אותו ואת בני המשפחה לעבור לגור במצרים, מתוך כוונה לדאוג לכל מחסורם. כאשר מגיע יעקב למצרים יוצא יוסף ומקדם את פני אביו במרכבתו, וזאת למרות מעמדו הרם. נושא כיבוד הורים הוא נושא מוכר היטב, ובכל זאת נראה כי תמיד יש צורך להזכירו ולדון בו. כמו בתחומים רבים אחרים, יש בימינו גישות שונות לגבי היחסים המומלצים בין הורים לילדים; כבוד? יראה? יחסי חברות שוויוניים? בכל משפחה בוחרים ההורים את היחסים המתאימים להם, לאורח חייהם ולתפישותיהם. דרך הדיון בנושא "כיבוד הורים" אפשר לעלות למודעות את ההשקעה העצומה שמשקיעים הורים בילדים, ואת יחסה של החברה המסורתית למבוגר ולזקן. המדור "רואים עולם" דן בנושא בהרחבה ובודק את מקומו לאור השנויים שמזמנים לנו החיים בתקופתנו.

במדור בין השורות

השבוע מופיע במדור זה סיפור על אימותיהם של שלושה נערים. שתיים מהאימהות מתגאות בילדים שניחנו בכישורים מיוחדים, ואילו האם השלישית אינה אומרת דבר על בנה אך מסתבר כי הוא היחיד בין הנערים העוזר לאמו בסחיבת הדליים הכבדים. ניתן לדון עם התלמידים: מי לדעתם מעניק לאמו גאווה רבה יותר? מי מכבד יותר את אמו? כיצד היו מגיבים הורי התלמידים להתנהגויות השונות של הילדים שבסיפור? כדאי לשים לב כי בסיפור הילד השר והילד המקפץ ניחנו בתכונות מולדות, ואילו הילד המכבד את אמו אימץ התנהגות מסויימת שלמעשה כל אחד יכול לאמץ – והמסר מובן.

על המדרש

בספרות חז"ל ניתן למצוא סיפורים שונים המתארים את כיבוד ההורים של רבי טרפון. ברבים מהם נראה כי התנהגותו כלפי הוריו הייתה מעל ומעבר למצופה. גם בסיפור זה ניכרת כביכול ההפרזה: אולי הוא יכול היה למצוא דרכים אחרות לעזור לאמו בלי להפחית מכבודו? (אף כי יש לזכור שבגלל השבת אי אפשר היה לתקן את הסנדל או לקשרו וגם לא להביא מנעל אחר).
דווקא תגובת חכמים היא שנראית מפתיעה, אולם צריך לנסות להבין את המסר החבוי בה. חכמים כמובן לא מדדו באמת מהו חצי כיבוד הורים. מטרתם הייתה להדגיש כי אין "יותר מדיי כיבוד הורים", ואין נקודה שבה צריך להפסיק לכבד. ישנה תפישה הטוענת כי אמירתם של חכמים נאמרה בהקשר לחוליו של רבי טרפון; חכמים חששו שרבי טרפון מילא עד תום את מצוות כיבוד הורים – ועל כן הוא יכול לסיים את שהותו בעולם, ולפיכך דאגו לומר ש"יש לו עוד לאן להתקדם..."

שאלה לדיון:

מדוע, לדעתכם, כיבוד הורים חשוב כל כך עד שלא ניתן להפריז בו?

מה בפרשה

- נאום יהודה – יהודה התחנן לפני יוסף וביקש ממנו שלא יגרום למות אביו בעכבו את בנימין. כששמע יוסף את דברי אחיו לא יכול היה יותר להתאפק, פרץ בבכי והתוודע אליהם. הוא עודד אותם לשוב לכנען להביא את אביהם כדי להינצל מהרעב ושלח מתנות להם ולאביו.
- יעקב יורד למצרים – האחים שבו אל אביהם, ויעקב, בשמעו כי יוסף חי, הסכים לרדת מצרימה. הם ירדו למצרים ונאחזו בארץ גושן, ארץ מקנה.
- יוסף קונה את אדמות מצרים – יוסף אסף את כל הכסף שהביאו אליו תמורת המזון, והכניסו לאוצר המלכות. לאחר כמה שנות רעב תם הכסף והוא קנה את אדמות כל הארץ פרט לאדמות הכוהנים.